

Reportage

ΕΠΙΤΥΧΗΜΕΝΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

Χρειάστηκε μία πλημύρα, μία απόφαση ζωής και μία πρωτοποριακή ιδέα για να οδηγήσουν τον Μιχάλη Ναυπιώτη στη δημιουργία μιας από τις πιο επιτυχημένες και πολυβραβευμένες ιστοσελίδες του ελληνικού Ιντερνετ, του θρυλικού στους λάτρεις των παιχνιδιών zoo.gr. Το νέο του βήμα, πάντως, είναι ακόμη πιο εντυπωσιακό, αφού μας εισάγει στον μαγικό κόσμο των τριών διαστάσεων. [σελίδα 15](#) →

Συνομιλώντας με τον Ψηλορείτη

1 **Αγαπάει τον τόπο του, την Κρήτη, εμπνέεται απ' αυτόν όπως κανείς, και τον δοξάζει στα πέρατα της Γης. Ο «Τζίμι Χέντριξ της Λύρας», ο θρυλικός Ψαραντώνης, έχει κερδίσει τον παγκόσμιο θαυμασμό με τη δεξιότητά του και τη μοναδική μουσική που νεννάει.**

2 **ΣΤΟ ΠΕΡΑΜΑ**, στη Ναυπηγοεπισκευαστική Ζώνη, εργάτες και εργολάβοι κοιτούν τα καράβια να περνούν. Βυθίζονται, ταυτόχρονα, όλο και πιο βαθιά στην κρίση.

3 **ΤΑ ΒΡΑΒΕΥΜΕΝΑ ΜΑΝΙΤΑΡΙΑ**. Παράγονται στην Εύβοια, αλλά έχουν κατακτήσει όλο σχεδόν τον κόσμο. Το σημαντικότερο, όμως, είναι πως άλλαξαν το τοπίο της παραγωγήςμανιταριών στην Ελλάδα.

4 **ΑΓΑΠΟΥΝ ΤΗΝ ΑΘΗΝΑ**, τα πάρτι, τη μουσική, το φαγητό, την καλή παρέα και στα Lunch Street Parties που διοργανώνουν ομορφάνουν παραμελημένες γειτονιές.

5 **ΤΖΑΜΑΡΟΝΤΑΣ ΒΑΛΚΑΝΙΚΑ**. Στο κέντρο του κόσμου, τη Νέα Υόρκη, ένας Έλληνας, ο Σπύρος Εξάρas, πρωταγωνιστεί στην τζαζ σκηνή εμπλουτίζοντάς τη με τον αυθεντικό Βαλκανικό του ήχο.

Τζαμάροντας βαλκανικά

Στο κέντρο του κόσμου, τη Νέα Υόρκη, εκεί όπου συναντιούνται και αναμειγνύονται οι κουλτούρες και φυσικά οι μουσικές του πλανήτη, ένας Έλληνας, ο **ΣΠΥΡΟΣ ΕΞΑΡΑΣ**, πρωταγωνιστεί στην τζαζ σκηνή εμπλουτίζοντάς τη με τον αυθεντικό βαλκανικό του ήχο.

ΤΟΥ ΓΙΑΝΝΗ ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΥ
ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ: ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
ΛΑΜΠΡΟΒΑΣΙΛΗΣ www.lambrovassilis.com

ΣΤΗ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ αν πεις: "Εί, κόσμε, είμαι πολύ καλός τζαζ μουσικός" κανείς δεν θα σ' ακούσει. Το "νέο" σου δεν θα είναι νέο. Αρκεί ένας περίπατος στις γειτονιές της τζαζ για να δεις πως δεν είσαι παρά μία σταγόνα μιας μεγάλης θάλασσας μουσικών σαν και σένα. Αυτή η πόλη δεν έχει μάτια για το συνηθισμένο. Στη Νέα Υόρκη αποκάτς καλλιτεχνικό χώρο μόνον αν βρεις τη δική σου φωνή. Αν πεις κάτι που κανείς άλλος δεν σκέφτηκε. Αυτό κάνω. Εξεπίσω τη βαλκανική τζαζ. Αυτός είναι ο ήχος μου. Αυτόν προτείνω. Προσαρμόζω τους ήχους της Ελλάδας, της γειτονιάς της, στα τζαζ στάνταρ. Το βρισκώ πολύ ενδιαφέρον».

Ο Σπύρος Εξάρης κάνει καριέρα στη φρολιά του λύκου. Εκεί που το ταλέντο είναι απλό συστατικό καριέρας, όχι οχυρό αέναου κύρους. Εφυγε από την Ελλάδα για το «μεγάλο μίλο» πριν από 18 χρόνια. Στις αποσκευές του στρίμωξε το προσωπικό αντικείμενο που πρόσεχε περισσότερο απ' όλα τα άλλα: Την ηλεκτρική του κιθάρα. Πριν περάσει τον Ατλαντικό είχε πάρει πτυχίο από το Ωδείο Αθηνών. Το βιογραφικό του περιείχε συνεργασίες με Έλληνες συνθέτες, καλλιτέχνες αλλά και ορχήστρες (Αλκίστις Πρωτοψάλτη, Κώστας Χατζής, Ευανθία Ρεμπούτσικα, Ορχήστρα των Χρωμάτων).

«Δρόμου» της βαλκανικής τζαζ.

Από τη στιγμή που πάτησε στη Νέα Υόρκη έως σήμερα έχει καταφέρει πράγματα που του δίνουν αυτοπεποίθηση. Όπως το «Phrygians», το άλμπουμ που κυκλοφόρησε το 2003, από τη θρυλική Blue Note Records. Το 1998 ηχογράφησε, έπειτα από πρόσκληση του μάνατζέρ της, με τη Μαρία Κάρει. Σήμερα, κοπώντας τον κόσμο από το παραθύρο του απαιητικού κλαμπ των Νεοϋορκέζων μουσικών της τζαζ, λέει πως η ζωή του κυλά σ' έναν δρόμο απόλυτης δημιουργικότητας. «Αυτό το διάστημα είμαι σε δύο projects. Το πρώτο είναι οι ηχογραφήσεις και τα live με τον Ελιο Βιγιαφράνκα. Το δεύτερο είναι η μπάντα μου. Ο Ελιο είναι κορυφαίος πιανίστας. Έχει πάρει Γκράμι. Ταϊριάζουμε. Η λάπν έχει τη δική της παράδοση στην τζαζ. Ο ήχος των Βαλκανίων όχι. Συνδυάζουμε δύο μουσικές κουλτούρες που συναντήθηκαν σχετικά πρόσφατα. Είναι κάτι φρέσκο. Ίσως

Οι Έλληνες της Νέας Υόρκης θεωρούν πως η μουσική έχει έναν σκοπό: την εκτόνωση της καψούρας. Εγώ έφυγα από την Ελλάδα για να γλιτώσω από τη χώρα όπου επικρατεί το σκυλάδικο».

βγάλουμε δίσκο το Χριστούγεννα».

Ο Εξάρης αλλάζει τόνο φωνής όταν η κουβέντα πάει στην πρόοδο του συγκροτήματός του «World Jazz Ensemble» (μαζί τους ηχογράφησε το «Phrygians»): «Τώρα πια δεν υπάρχουν δισκογραφικές εταιρείες. Η μουσική που ακούμε είναι αυτοχρηματοδοτούμενη από τους καλλιτέχνες ή από χορηγούς. Η δυναμική του «Phrygians» ήταν υπέροχη. Πρόσφατα παρουσίασα παλιά και νέα κομμάτια με τη συμφωνική του Κουίνς. Ο μάεστρος της άκουσε τη δουλειά μου στο ράδιο και τηλεφώνησε λέγοντας πως πρέπει να συνεργαστούμε και να παρουσιάσουμε κάτι που θ' ακουστεί για πρώτη φορά. Το «Phrygians» σε ορχηστρική εκτέλεση; Δεν το εικάφαινα. Στο τέλος της συναυλίας ήταν ενθουσιασμένος. Είπε πως θέλει να ηχογραφήσουμε το συντομότερο».

Ο Εξάρης με τους World Jazz Ensemble ολοκλήρωσαν το νέο άλμπουμ τους. Όλα τα κομμάτια σχολιάζουν ισάριθμους αρχαιοελληνικούς μύθους. Στην ερώτηση πότε θα κυκλοφορήσει, απαντά: «Είναι θέμα χρόνου. Εχω βρει χρηματοδότες. Είμαι υπερήφανος για τους επτά μουσικούς που με συνοδεύουν. Πρόκειται για την αφρόκρεμα της

■ **Στο «Μίλο».** «Γκρουβάρωντας» με φόντο το Μανχάταν. Ένας δικός μας κιθαρίστας στην πρωτεύουσα της τζαζ.

νεοϋορκέζικης τζαζ». Από την άλλη ο Εξάρης «τα έχει πάρει» με την Ελλάδα. Όχι μ' εκείνη για την οποία μιλά στους δίσκους του, αλλά με το αδιαπέραστο γκροτέσκο της μοντέρνας. Ρωτώντας τον αν η ελληνική κοινότητα της Νέας Υόρκης έχει δείξει ενδιαφέρον για όσα κάνει, εξηγεί: «Στη Νέα Υόρκη δεν υπάρχει ελληνική κοινότητα, αλλά ελληνική κενότητα. Οι Έλληνες του "Μίλου" είναι σαν να ζουν σε ένα απομονωμένο χωριό της πατρίδας. Μια μεγάλη ομάδα ανθρώπων αγιςτρομένη σε αυτό που μόνον εκείνη θεωρεί mainstream. Κανείς δεν νοιά-

ζειται αληθινά για τον πολιτισμό. Ατομα που θεωρούν πως η μουσική έχει έναν σκοπό: την εκτόνωση της καψούρας. Όλα αυτά δεν με εκπλήσσουν. Εγώ έφυγα από την Ελλάδα για να γλιτώσω από τη χώρα όπου επικρατεί το σκυλάδικο. Επιβεβαιώνομαι διαρκώς. Εννοείται πως υπάρχουν εδώ και εξευγενισμένοι συμπατριώτες οι οποίοι ζουν μακριά από τις ελληνικές κοινότητες. Εξω από τον κακόγουστο κύκλο τους».

Είναι εύκολο να «αλλάξει» πατρίδα ο Έλληνας; Τι είναι τέχνη για τον ευαίσθητο Έλληνα που ζει εκτός; Να απαντήσει κάτι από την ταυτότητά του για να αναδείξει όσα αγαπά; «Εχω εμφανιστεί παντού της ΗΠΑ. Εχω δώσει συναυλίες σε Γερμανία και Πολωνία. Σοβαρή πρόταση για συναυλία από την Ελλάδα δεν δέχτηκα. Όρες ώρες σκέφτομαι πως οι διοργανωτές συναυλιών δειλιάζουν όταν ακούνε για βαλκανική τζαζ ή Έλληνας τζαζίστες. Φαίνεται ότι για να παίξουμε στην Ελλάδα πρέπει να "βγάλω μπροστά" τα βιογραφικά των συνεργατών μου, που είναι όλοι τους Αμερικανοί. Μπορεί τότε κάποιος να πειστούν πως αξίζει, τουλάχιστον, να μας ακούσουν».